

EURÓPSKA KOMISIA

V Bruseli 30. 5. 2012
COM(2012) 305 final

Odporúčanie pre

ODPORÚČANIA RADY

týkajúce sa národného programu reforiem Nemecka na rok 2012,

ktorým sa predkladá stanovisko Rady k programu stability Nemecka na roky 2012 – 2016

{SWD(2012) 305 final}

Odporúčanie

ODPORÚČANIE RADY

týkajúce sa národného programu reforiem Nemecka na rok 2012,

ktorým sa predkladá stanovisko Rady k programu stability Nemecka na roky 2012 – 2016

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 121 ods. 2 a článok 148 ods. 4,

so zreteľom na nariadenie Rady (ES) č. 1466/97 zo 7. júla 1997 o posilnení dohľadu nad stavmi rozpočtov a o dohľade nad hospodárskymi politikami a ich koordinácii[1], a najmä na jeho článok 5 ods. 2,

so zreteľom na odporúčanie Európskej komisie[2],

so zreteľom na uznesenia Európskeho parlamentu[3],

so zreteľom na závery Európskej rady,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre zamestnanosť,

po porade s Hospodárskym a finančným výborom,

keďže:

(1) Európska rada 26. marca 2010 schválila návrh Európskej komisie o iniciovaní novej stratégie pre zamestnanosť a rast nazvanej Európa 2020, založenej na posilnenej koordinácii hospodárskych politík, ktorá sa zameria na kľúčové oblasti, v ktorých sú potrebné opatrenia na oživenie potenciálu Európy v oblasti udržateľného rastu a konkurencieschopnosti.

(2) Rada 13. júla 2010 prijala odporúčanie týkajúce sa všeobecných usmernení pre hospodárske politiky členských štátov a Únie (2010 až 2014) a 21. októbra 2010 Rada prijala rozhodnutie týkajúce sa usmernení pre politiky zamestnanosti členských štátov[4], ktoré spolu tvoria „integrované usmernenia“. Členské štáty boli vyzvané, aby tieto integrované usmernenia zohľadnili vo svojej vnútroštátnej hospodárskej politike a politike zamestnanosti.

---

1 Ú. v. ES L 209, 2.8.1997, s. 1.
2 COM(2012) 305 final.
3 P7_TA(2012)0048 a P7_TA(2012)0047
4 Rozhodnutie Rady 2012/238/EÚ z 26. apríla 2012

(3) Rada 12. júla 2011 prijala odporúčanie, ktoré sa týka národného programu reforiem Nemecka na rok 2011, a vydala stanovisko k aktualizovanému programu stability Nemecka na roky 2011 – 2014.

(4) Komisia 23. novembra 2011 prijala druhý ročný prieskum rastu, čo znamená začiatok druhého európskeho semestra *ex-ante* a integrovanej koordinácie politiky, ktorá je zakotvená v stratégii Európa 2020. Komisia 14. februára 2012 prijala na základe nariadenia (EÚ) č. 1176/2011 správu o mechanizme varovania[5], v ktorej neurčila Nemecko za jeden z členských štátov, vo vzťahu ku ktorému sa vykoná hĺbkové preskúmanie.

(5) Európska rada 2. marca 2012 schválila priority na zabezpečenie finančnej stability, fiškálnej konsolidácie a opatrenia na posilnenie rastu. Zdôraznila potrebu presadzovania diferencovanej fiškálnej konsolidácie, ktorá bude podporovať rast, obnovy bežných úverových podmienok pre hospodárstvo, podpory rastu a konkurencieschopnosti, zníženia nezamestnanosti a vyriešenia sociálnych dôsledkov krízy, ako aj potrebu modernizácie verejnej správy.

(6) Európska rada 2. marca 2012 takisto vyzvala členské štáty, ktoré sa zúčastňujú na Pakte Euro Plus, aby svoje záväzky predložili včas na to, aby mohli byť zaradené do ich programov stability alebo konvergenčných programov a do ich národných programov reforiem.

(7) Nemecko 18. apríla 2012 predložilo svoj program stability na roky 2012 – 2016 a 12. apríla 2012 svoj národný program reforiem na rok 2012. S cieľom zohľadniť prepojenia medzi nimi sa obidva programy posudzovali súčasne.

(8) Podľa prvých oznámení Nemecka z roku 2012 o výške deficitu a dlhu za roky 2008 – 2011 na uplatnenie postupu pri nadmernom deficite bol deficit verejných financií v roku 2011 pod referenčnou hodnotou 3 % HDP uvedenou v zmluve. V prognóze Komisie z jari 2012 sa navyše odhaduje, že deficit verejných financií zostane pod referenčnou hodnotou uvedenou v zmluve a počas prognózovaného obdobia sa bude ďalej znižovať. V dôsledku toho a v súlade s ustanoveniami Paktu o stabilite a raste Komisia 30. mája prijala odporúčanie na rozhodnutie Rady, ktorým sa zrušuje rozhodnutie o existencii nadmerného deficitu podľa článku 126 ods. 12 zmluvy.

(9) Vychádzajúc z posúdenia programu stability podľa nariadenia Rady (ES) č. 1466/97 Rada zastáva názor, že makroekonomický scenár, na ktorom sú založené rozpočtové prognózy programu, je realistický. Prognózy programu na obdobie 2012 – 2013 sú vo všeobecnosti v súlade s prognózou Komisie z jari 2012, pokiaľ ide o tempo a štruktúru hospodárskeho rastu, ako aj vývoj na trhu práce. Prognózy programu v prípade hospodárskeho rastu v neskorších rokoch sú vo všeobecnosti v súlade s odhadom Komisie týkajúcim sa miery strednodobého potenciálneho rastu v Nemecku. Cieľom rozpočtovej stratégie načrtnutej v programe je splniť strednodobý rozpočtový cieľ už v roku 2012 a dosiahnuť prakticky vyrovnaný nominálny rozpočet od roku 2014, pričom nominálny deficit bude 1,0 % HDP v roku 2011, a bude tak pod referenčnou hodnotou 3 % HDP uvedenou v zmluve s výrazným predstihom pred termínom v roku 2013. V programe sa špecifikuje predchádzajúci strednodobý rozpočtový cieľ štrukturálneho deficitu vo výške 0,5 % HDP (vykladaný ako úzke rozmedzie okolo 0,5 % HDP),

[5] COM(2012) 68 final.

ktorý primerane odráža požiadavky Paktu o stabilite a raste, čo znamená deficit neprevyšujúci 0,5 % HDP. Riziká pre ciele týkajúce sa deficitu a dlhu môžu vzniknúť najmä vtedy, ak sa ukáže, že sa vyžadujú dodatočné opatrenia na stabilizáciu finančného sektora. Na základe (prepočítaného) štrukturálneho deficitu[6] Nemecko plánuje počas programového obdobia dodržať svoj strednodobý rozpočtový cieľ, čomu by tak malo byť aj po zohľadnení posúdenia rizika. Podľa údajov uvedených v programe a takisto s prihliadnutím na posúdenie rizík by miera rastu výdavkov verejnej správy po zohľadnení diskrečných opatrení na strane príjmov prekročila referenčnú hodnotu pre výdavky stanovenú v Pakte o stabilite a raste v roku 2012, pričom v roku 2013 by sa dodržala. Hrubý dlh sa v roku 2012 zvýši o 0,8 percentuálneho bodu na 82,0 % HDP a v roku 2013 klesne pod 80 % HDP, a potom sa bude znižovať. Po náprave nadmerného deficitu sa Nemecko nachádza v prechodnom období a podľa plánov dosahuje dostatočný pokrok smerom k dosiahnutiu súladu s referenčnou hodnotou pre zníženie dlhu stanovenou v Pakte o stabilite a raste.

(10) Spolková vláda prijala opatrenia na zlepšenie efektívnosti verejných výdavkov na zdravotnú starostlivosť a navrhla reformu dlhodobej starostlivosti. Na zvládnutie očakávaného ďalšieho zvýšenia výdavkov bude potrebné vyvinúť dodatočné úsilie zamerané na zvýšenie účinnosti v sektore zdravotníctva. Navrhovaná reforma dlhodobej starostlivosti je takisto nedostatočná na zvládnutie očakávaných budúcich zvýšených nákladov. Existuje priestor na zlepšenie efektívnosti daňového systému. Spolková vláda je na dobrej ceste k splneniu svojho záväzku, ktorým je zvýšenie výdavkov podporujúcich rast v oblasti vzdelávania a výskumu. Je však aj naďalej dôležité, aby aj spolkové krajiny (*Länder*) a obce, ktoré znášajú väčšinu výdavkov na vzdelávanie a výskum, zabezpečili primerané a efektívne vynakladanie výdavkov v týchto oblastiach. Zavedením novej ústavnej dlhovej brzdy sa ďalej posilnil fiškálny rámec Nemecka. Pri vykonávaní rozpočtového pravidla na úrovni jednotlivých spolkových krajín však nebol dosiahnutý žiadny významný pokrok.

(11) Vďaka významnej verejnej podpore finančného sektora v spojení s jeho vlastným úsilím o nápravu a priaznivými účinkami oživenia nemeckého hospodárstva došlo k stabilizácii sektora ako celku. Napriek celkovo relatívne stabilnému finančnému sektoru a tomu, že nedošlo k úverovej kríze, naďalej existujú nedostatky, hlavne štrukturálne problémy niektorých regionálnych bánk (*Landesbanken*), a to najmä nedostatočne životaschopný podnikateľský model, slabé štruktúry správy a riadenia a zraniteľnosť v dôsledku vysokej miery závislosti od medzibankových zdrojov finančných prostriedkov.

(12) Dobrá výkonnosť nemeckého trhu práce, zvýšenie zamestnanosti a mierna nezamestnanosť nepriniesla všetkým účastníkom rovnaký prospech a mzdy sa nie vždy zvyšovali v súlade s produktivitou. Fiškálne prekážky vyplývajúce z vysokého daňovo-odvodového zaťaženia, najmä vzhľadom na vysoké odvody do systému sociálneho zabezpečenia, aj naďalej bránia integrácii predovšetkým pracujúcich s nízkymi zárobkami na trhu práce. Rozsiahle využívanie „mini zamestnaní“ vedie k nízkemu nadobúdaniu dôchodkových práv. Preto je potrebné zlepšiť prechod z „mini zamestnaní“ na stabilnejšie typy zmlúv. Nedávna reforma nástrojov trhu práce by mala podporiť pracovné príležitosti pre všetkých. Hlavnou výzvou pre Nemecko je

[6] Saldo očistené od cyklických vplyvov bez jednorazových a dočasných opatrení, prepočítané útvarmi Komisie na základe informácií poskytnutých v programe a za použitia spoločne dohodnutej metodiky.

zlepšenie účinnosti vzdelávacieho systému a zvýšenie dosiahnutého vzdelania v prípade znevýhodnených skupín. V strednodobom až dlhodobom horizonte bude pre zmiernenie negatívnych dôsledkov demografických zmien na potenciálny rast mimoriadne dôležité zabezpečenie dostupnosti kvalifikovanej pracovnej sily. Problémom je nízka účasť žien v rámci plného pracovného úväzku na trhu práce. Fiškálne prekážky pre druhé zárobkovo činné osoby v rodine a nedostatok celodenných zariadení starostlivosti o deti, ako aj celodenných škôl bránia účasti žien na trhu práce.

(13) Nemecko uskutočňuje zásadnú reformu energetického systému. Celkové hospodárske náklady na transformáciu energetického systému by sa mali minimalizovať rýchlejším rozširovaním vnútroštátnych a cezhraničných sietí, a to aj prostredníctvom nepretržitého zvyšovania nákladovej efektívnosti politík v oblasti klímy a energie z obnoviteľných zdrojov, prijatím rozhodných opatrení na ďalšiu podporu energetickej efektívnosti a zvýšením hospodárskej súťaže na trhoch s energiou. Vzhľadom na centrálnu geografickú polohu Nemecka má nemecký železničný systém značný vplyv na celkový európsky železničný systém. Hospodárska súťaž na trhu nákladnej a osobnej železničnej dopravy zostáva veľmi nízka, hlavne pre chýbajúce účinné oddelenie manažéra infraštruktúry od železničnej holdingovej spoločnosti. Napriek určitému pokroku, ktorý sa dosiahol v uplynulých rokoch okrem iného prostredníctvom vykonávania smernice o službách, existuje priestor na ďalšiu stimuláciu hospodárskej súťaže a rast produktivity v niektorých sektoroch služieb (napríklad v stavebníctve).

(14) Nemecko prijalo v rámci Paktu Euro Plus niekoľko záväzkov. Záväzky a plnenie záväzkov predstavených v roku 2011 sa vzťahuje na podporu zamestnanosti, zlepšenie hospodárskej súťaže, posilnenie udržateľnosti verejných financií a finančnej stability. Komisia posúdila vykonávanie záväzkov v rámci Paktu Euro Plus. Výsledky tohto posúdenia boli zohľadnené v odporúčaniach.

(15) Komisia vykonala v kontexte európskeho semestra komplexnú analýzu hospodárskej politiky Nemecka. Posúdila program stability a národný program reforiem. Zohľadnila nielen ich význam pre udržateľnú fiškálnu a sociálno-ekonomickú politiku na Slovensku, ale aj ich súlad s pravidlami a usmerneniami EÚ vzhľadom na potrebu posilniť celkovú správu ekonomických záležitostí Európskej únie tým, že sa poskytnú vstupy na úrovni EÚ do budúceho vnútroštátneho rozhodovania. Jej odporúčania v rámci európskeho semestra sú premietnuté do nižšie uvedených odporúčaní (1) až (4).

(16) Rada na základe tohto posúdenia preskúmala program stability Nemecka na rok 2012 a jej stanovisko[7] je premietnuté najmä do nižšie uvedeného odporúčania (1),

TÝMTO ODPORÚČA, aby Nemecko prijalo v období rokov 2012 – 2013 opatrenia s cieľom:

1. Naďalej vykonávať zdravé fiškálne politiky na dosiahnutie strednodobého rozpočtového cieľa do roku 2012. Na tento účel zaviesť plánovanú rozpočtovú stratégiu, ktorou sa zabezpečí splnenie referenčnej hodnoty pre výdavky, ako aj dostatočný pokrok smerom k splneniu referenčnej hodnoty pre zníženie dlhu. Pokračovať v konsolidácii podporujúcej rast prostredníctvom ďalšieho úsilia na zlepšenie efektívnosti verejných výdavkov v oblasti zdravotnej starostlivosti a

[7] Podľa článku 5 ods. 2 nariadenia Rady (ES) č. 1466/97.

dlhodobej starostlivosti a využívaním nevyužitého potenciálu na zlepšenie efektívnosti daňového systému; využiť dostupný priestor na zvýšené a efektívnejšie výdavky podporujúce rast v oblasti vzdelávania a výskumu na všetkých úrovniach verejnej správy. Ukončiť vykonávanie dlhovej brzdy konzistentným spôsobom vo všetkých spolkových krajinách *(Länder)*, ktorá zabezpečí včasné a náležité monitorovacie postupy a mechanizmy nápravy.

2. Riešiť zostávajúce štrukturálne nedostatky vo finančnom sektore, okrem iného prostredníctvom ďalšej reštrukturalizácie tých regionálnych bánk (*Landesbanken*), ktoré potrebujú primerane financovaný životaschopný podnikateľský model, a zároveň zamedziť nadmernému znižovaniu pákového efektu.

3. Rozpočtovo neutrálnym spôsobom znížiť vysoké daňovo-odvodové zaťaženie, najmä v prípade osôb s nízkymi mzdami, a zachovať primerané aktivačné a integračné opatrenia, najmä pre dlhodobo nezamestnaných. Vytvoriť podmienky pre to, aby sa mzdy zvyšovali v súlade s produktivitou. Prijať opatrenia na zlepšenie vzdelávacích výsledkov znevýhodnených skupín, najmä prostredníctvom zabezpečenia rovných príležitostí v systémoch vzdelávania a odbornej prípravy. Postupne zrušiť fiškálne prekážky pre druhé zárobkovo činné osoby v rodine a zvýšiť dostupnosť zariadení s celodennou starostlivosťou o deti a celodenných škôl.

4. Naďalej pokračovať v úsilí o minimalizáciu celkových ekonomických nákladov na transformáciu energetického systému, a to aj urýchlením rozšírenia vnútroštátnych a cezhraničných elektrických a plynových sietí. Zabezpečiť, aby inštitucionálny mechanizmus zaručil účinnú hospodársku súťaž na železničných trhoch. Prijať opatrenia s cieľom ďalej stimulovať hospodársku súťaž v sektore služieb vrátane profesionálnych služieb a určitých remesiel, osobitne v sektore stavebníctva.

V Bruseli

Za Radu
predseda